

s. XV. in., Čechy (?), pap., 189 ff., 27,2:19,8 cm; vazba mladší, 28,5:20,8 cm.

Filigrány: BRIQUET, 3, var. č. 10 463 (Perpignan 1410, ff. 13-29, 32-36), var. č. 3 175 (Udine 1401-1407, f. 30), var. č. 7 744 (Bavorsko 1411, ff. 73-84); PICCARD, Blatt, Blume, Baum, č. III, 1422 (1408), na ff. 1-12 filigrán v podobě štítu, který BRIQUET neuvádí; na předsádkách jednočlenný filigrán z doby převazby v podobě kruhového štítu s mitrou a berlou, ZUMAN 1927 a 1928-1929 uvádí jen vzdálené varianty.

Skladba: 15. VI (f. 180) + (VI-3 (f. 189), za f. 189 chybí 3 listy. Číselné kustody na konci a na začátku složek, uprostřed dole (2^s-VI^s na ff. 24^v-72^v, 2-16 na ff. 13^r-181^r), zčásti seříznuté.

Foliace: 1993, psáno ve dvou sloupcích (38-44 řádků), knižní blok dole při hřbetu poškozen červotočem, předsádkové listy poškozeny a ff. 1-2 a 188-189 korozí z trnů, ff. 1-4 poškozený korozí z uchycení středové pukly z původní (nedochované vazby).

Písmo: 1 neznámý písař na začátku 15. století, v předkresleném zrcadle 20,5:15,3 (6,7) cm, gothica semicursiva.

Výzdoba: na f. 1ra iniciála „A-Mbulans“, zalomená do 4 řádků (viz obr. I), versálky zalomené do 2 řádků s textem psaným kaligraficky, rubrikace, vše červenou barvou.

Vazba: z poloviny 17. století, dřevěné desky, pokryty včetně hřbetu bílou vepřovicí, zdoben slepotiskem v rámcové osnově tvořené vytlačovanými čtyřlinkami, střední pole zdoben kosodélníkovou kartuší a rohové výplně s palmetami a florálním ornamentem, hřbet štítý na 4 vazy, natřený šedobílou, dnes setřelou barvou, v 1. mezipolí černou barvou „Sermones in Evangelia“, dva kožené řemínky, mosazné zakončení chybí, železné trny dochovány, modře barvená ořízka. Vazba je identická s druhým středověkým rukopisem z Horšovského Týna, viz sign. 21 B 2, ➤ č. 15. Identická vazba, včetně slepotiskové výzdoby a ořízky viz i sign. 27 562, ➤ č. 32; identická vazba i u dalších svazků z této knihovny, např. sign. 28 997-1 a 28 997-2 (stará kapucínská sign. D 4 a D 5).

Provenience: na zadní desce vazby novodobá nálepka se sign. „21 B 1“, ve střední a spodní části hřbetu černou barvou sign. „D 18“ z poloviny 18. století, na předním přidešti z téže doby nalepen papírový štítek s popisem rukopisu a sign. „Sermones Scripti in Evangelia D 18“ (původně „20“, číslovka škrtnuta, psáno na soudobou makulaturu s torzem latinského textu), na 1. předním předsádkovém listu recto tužkou novodobě „H“, na 2. předním předsádkovém listu verso perem původní oborové zařazení „D“ (též tužkou na f. 1^r) a perem sign. „21 B 1“, na f. 1^r perem „Loci Capucinatorum Teinitij“ (2. polovina 17. století), kulaté slepotiskové razítko s opisem „STÁTNÍ VĚDECKÁ KNIHOVNA V PLZNI“ se státním znakem uprostřed (též na f. 8^r), perem přír. č. „9423:82“.

[**Matthaeus de Cracovia: Postila de sanctis et de commune sanctorum**]

ff. 1ra-189vb: „[**De S[ancto] Andrea**] **A-Mbulans ih[es]us iuxta mare Galil[e]a**. Math. III°, [18] H[o]c dicit Haymo domin[us] ih[es]us chr[istus] usq[ue] ad tricesimu[m] sue etatis an[n]u[m] s[ecundu]m carne[m] no[n] h[ab]uit discip[ulos] ... × ... [f. 189ra: **Homo quidam fe[ci]t cenam magnam** etc. [Luc 14,16] Homo i[ll]e est ih[es]us chr[istus] d[omi]n[us] n[oste]r, qui ex magna dil[ec]t[i]one qua[m] ad homines h[ab]uit ... × ... [f. 189vb:] Et in Ecc. [43,24] Medicina om[n]i[um] nam sicut nullu[m] a p[er]c[us]sio[n]e liberu[m] iuvat ita p[ro] om[n]i[b]us saluandis uenit Bene aute[m] d[icitu]r in festinac[i]o[n]e nebule...//“

Neúplně dochovaný opis postily Matouše z Krakova († 1410). Rozpis jednotlivých částí podle nepublikovaného popisu Stanislava Petra. V textu mj. kázání na svátky českých světců sv. Prokopa (ff. 55ra-56vb: „Nemo accendit luc[er]na[m] e[t] in abscondito ponit Luc XI,[33] Refert ew[angelis]ta q[uo]d cum saluator p[ost]qua[m] docuit formam orandi e[t] mod[um] e[t] doctrina[m] suam conf[ir]mauit...“), sv. Ludmily (ff. 98vb-102vb: „Simile est regnum

celorum th[es]auro abscondito in agro etc. Mt III° [recte Mt 13,44] Ubi sci[e]ndu[m] s[ecundu]m Cronicam sichardi, q[uo]d h[ab]e[re] facta su[n]t XXX° anno etatis ch[risti]“, sv. Václava (ff. 106rb-110ra): „Si quis vult post me venire Mt XVI°, [24] H[oc] ew[angel]i[um] cui[us] hystoria s[ecundu]m sychardum in cronica sua s[crip]ta est 32 anno etatis c[hristi]“. V textu zmíněná kronika *Chronica universalis Sicarda da Cremona* (1155-1215) je dostupná např. na stránkách *Documenta catholica omnia*. Ojedinelé čtenářské poznámky z 15. století a častější odkazy na bibli z poloviny 16. století.

Literatura: BARTOŠ, František Michálek: *Dvoji sváteční postila Matouše z Krakova*, in: Jihočeský sborník historický 16 (1947), s. 75; TÝŽ: *Dvě studie o husitských postilách* [= Rozpravy ČSAV, řada Společenské vědy, ročník 65, sešit 4], Praha 1955, s. 9, 85; *Documenta catholica omnia*, dostupné z: http://www.documentacatholicaomnia.eu/04z/z_1155-1215_Sicardus_Cremoniensis_Episcopus_Chronicon_MLT.pdf.html; FRANKE, Franz: *Matthäus von Krakau (Bischof von Worms 1405-1410). Sein Leben, Charakter und seine Schriften zur Kirchenreform*, Greifswald 1910, s. 119; KLAUSNEROVÁ, Eva: *Prvotisky Státní vědecké knihovny v Plzni, Plzeň 1990*, č. 285, s. 133; SCHNEYER, Johann Baptist: *Wegweiser zu lateinischen Predigtreihen des Mittelalters*, München 1965, s. 20; TOŠNEROVÁ, Marie a kol.: *Průvodce po rukopisných fondech v České republice, IV: Rukopisné fondy centrálních a církevních knihoven České republiky*, Praha 2004, s. 80.

15

sign. 21 B 2

1440 + s. XV. med., Německo (?), pap., 246 ff., 27,0:20,2 cm; vazba mladší, 28,3:20,5 cm.

Filigrány: PICCARD, Kronen č. I 323 (1439-1443), ff. 1-5, 16-26, 31-41, 44-48), Kronen č. I 313 (1428-1462, ff. 6-15, 27-38, 42-43, 49-143), Blatt, Blume, Baum č. III 1457 (1441, ff. 242-246), Frucht, var. č. I 761 (1441, ff. 144-241).

Skladba: 7. VI (f. 84) + VI-1 (f. 95) + 12. VI (f. 239) + (IV-1, f. 246), za ff. 92 a 246 chybí po 1 listu. Reklamanty složkové, částečně seříznuty, kustody na začátku složek uprostřed dole, A–H = ff. 1-85.

Foliace: 1993, ff. 245^v-246^r prázdná; knižní blok mírně poškozen červotočem a na spodním okraji poškozen vlhkem.

Písmo: 3 písari, A = Livinus (Inivil) de Merseburg (ff. 1ra-243rb) v roce 1440, B = f. 243^v, C = ff. 244^r-245^r v polovině 15. století, psáno ve dvou sloupcích (36-46 řádek) v zrcadle 20,5:14,5 (7,5) cm, s výjimkou textu na ff. 244^r-245^r a 246^v, vše gothica cursiva.

Výzdoba: na f. 1ra iniciála „H-Umane“, zalomená do 9 řádků (viz obr. IV), na f. 1rb „P-Reparare“, zalomená do 7 řádků, částečně ve volném prostoru, obě se silně stylizovanou ornamentální výzdobou, v textu jednoduché iniciálky zalamované do 4 nebo 5 řádků, na ff. 192va, 238va se stylizovanými maskami, rubrikace, vše červenou barvou, ukazovací ručičky obyčejným inkoustem.

Vazba: z poloviny 17. století, dřevěné desky, pokryty včetně hřbetu bílou vepřovicí, zdobeno slepotiskem v rámcové osnově tvořené vytlačovanými čtyřlinkami, střední pole zdobeno kosodélníkovou kartuší a rohové výplně s palmetami a florálním ornamentem, hřbet šitý na 4 vazy, natřený šedobílou, dnes setřelou barvou, v 1. mezipolí černou barvou „Jacobi de Voragine Sermon[es]“, dva kožené řemínky, mosazné zakončení chybí, železné trny dochovány, modře barvená ořízka. Vazba je identická s druhým středověkým rukopisem z Horšovského Týna, viz sign. 21 B 1, ➤ č. 15.

Provenience: na zadní desce vazby novodobá nálepka se sign. „21 B 2“, ve střední a spodní části hřbetu černou barvou sign. „D 19“ z poloviny 18. století, na předním přidešti z téže doby nalepen papírový štítek s popisem rukopisu a sign. „Jacobi de Voragine Sermones Scripti D 19“, na 1. předním předsádkovém listu recto tužkou novodobě „H“, na 2. předním předsádkovém listu verso přír. č. „9422:82“, na f. 1^r perem „Locī Capucīnorum Tei-

nitij“ (2. polovina 17. století), tužkou původní oborové řazení „D“ a kulaté slepotiskové razítko s opisem „STÁTNÍ VĚDECKÁ KNIHOVNA V PLZNI“ se státním znakem uprostřed (též na f. 8^r), na f. 243rb červeně perem před kolofonem písaře „Iste lieber [!] est Joh[annis] Fuchß emit p[ro] 1 l[i]br[...]" z poloviny 15. století, další jeho podpis z roku 1458 viz níže.

- a) ff. 1ra-243rb: [Jacobus de Voragine: Postilla de tempore]
f. 1^{ra-b}: „[Prologus] H-Umane labilis vite dec[ur]sus salubri nos erudit[ion]e a[d]monet reb[us] no[n] incu[m]be[re] p[er]jituris ... × ... et m[i]hi ad mer[i]tu[m] p[ro]veni[r]e [co]n[ce]dat, ame[n]“.
- ff. 1^{rv}-243rb „[Textus] P-Reparare in occ[ur]su[m] dei tui isr[ael] Amos 4,[12] q[uan]to rex v[e]l a[li]quis pri[n]ceps max[im]e dig[nita]t[is] ad civitate[m] a[li]qua[m] e[st] ve[n]tur[us] ... × ... [f. 241vb]: [Dominica 25. post Penthecostes] U-t a[u]t[em] impleti su[n]t etc. [Ioa 6,12] P[er] ista[m] r[e]fect[i]on[em] qua o[mn]es su[n]t r[e]pleti i[n]t[el]l[ig]itur celest[is] r[e]fect[i]o ... × ... [f. 243rb]: ad illu[m] b[e]n[e]dictu[m] fine[m] p[er]ducat nos ille qui e[st] p[ri]ncipi[um] et finis et reg[na]t p[er] i[n]finita sec[un]da s[e]c[un]do[r]um. AMEN. Expliciu[n]t s[er]mo[n]es do[m]i[n]icales p[er] c[ir]culu[m] an[n]i f[ini]ta p[er] man[us] Inivil [= Livini] de merszeburg et hoc fe[r]ia s[e]c[un]da dese[r]o hora q[ua]r[ta], octaua ante festu[m] s[an]cti Thome ap[osto]li [= 19. 12.] etc. Anno d[omi]ni 1440 etc. etc. rintfleyß“
- b) f. 243^v: „[De recidivacione] Nota de Recidiuac[i]one m[u]lta mala i[n]curru[n]t. P[ri]mo r[e]cidiuac[i]o auffe[r]t p[re]t[er]ite c[on]trac[i]o[n]is e[st] c[on]fessio[n]is et satisfact[i]o[n]is ... × ... q[uo]d figu[ra]tu[m] e[st] Joh 19,[30] Ubi d[icitu]r d[e] p[re]p[os]ito q[uo]d c[um] acceptasset acetu[m] dixit c[on]su[m]atu[m] e[st] // ...“
- c) ff. 244^r-245^r: [Tractatus grammaticus – fragmentum] „... // ex[en]iu[m] iudiciu[m] valde e[st] time[n]du[m] p[ro]p[ter]e[re]o disc[r]eta[m] ... × ... largitudine et magnitudine s[ic]u[t] C[hris]t[us] pepe[n]dit in c[ru]ce etc.“

Rozpis jednotlivých částí podle nepublikovaného popisu Stanislava Petra. Na f. 1^r perem „Sermones Jacobi de Voragine“ rukou z 1. poloviny 17. století. Po kolofonu písaře doplněno rukou vlastníka Johanna Fuchse (rovněž červeným inkoustem) „Jacob[us] de foragine [!] 1458 Ioh[annes] Fuchß...“, na f. 246^v přípisvky de confessione a de purgatorio, v textu ojedinelé marginální čtenářské poznámky písaři z 15. až 17. století.

Literatura: SCHNEYER, Johann Baptist: *Repertorium der lateinischen Sermones des Mittelalters*, 3: I-J, Münster 1971, s. 221-233; TOŠNEROVÁ, Marie a kol.: *Průvodce po rukopisných fondech v České republice*, IV: *Rukopisné fondy centrálních a církevních knihoven České republiky*, Praha 2004, s. 80.

16

sign. 21 B 3

s. XVIII. med., Čechy, pap., 5 ff. vložených do tisku, 22,7:18,3 (ff. 1-3) a 21,0:18,0 cm (ff. 4-5); vazba tisku původní, 38,0:23,5 cm.

Filigrán: patrně jednočlenný v podobě kruhového štítu s mitrou a berlou, ZUMAN uvádí pouze vzdálené varianty, např. pro výrobek papírny v Horažďovicích (okr. Klatovy), viz ZUMAN 1932, s. 10.

Foliace: 2013; ff. 1^v, 2^v, 4^v-5^v prázdná; vloženo do tisku Holzmann, Apollonius: *Theologia moralis, usitato in scholis ordine*, Venetiis 1743.

Písmo: 1 neznámý písař v polovině 18. století.

Vazba: dřevěné desky, potaženy včetně hřbetu světlou vepřovicí, zdobeno vytačovanou

rámcovou kompozicí, ve středu patrný kolky s florálním motivem, hřbet vázán na 5 vazů, zabílen, v l. mezipolí černý nápis „R.[everendi] P.[atris] Apolonij Holtzmann Th[eo][og]ia moral[is]“, dvě mosazné úchytky pro spony na očko, z nichž se mosazné kování nedochovalo, modře barvená ořízka.

Provenience: na zadní desce novodobá nálepka se sign. „21 B 3“ perem, na hřbetě (ve 3. a 5. mezipolí) černě sign. „H 8“ z poloviny 18. století, na předním přideštlí nalepen původní lístek s popisem knihy a sign. „R:[everendi] P:[atris] Apolonij Holtzmann Theologia moralis H 8“, na přední předsádce recto perem „Hic liber comparatus ex Elemosyna Conventus constat 9 f. 45 x. A. 1745“ a tužkou novodobě „H“, na titulním listu základního tisku perem „Loci PP:[atrum] Capucinator[um] Conventus Teinicensis“ a kulaté slepotiskové razítko s opisem „STÁTNÍ VĚDECKÁ KNIHOVNA V PLZNI“ se státním znakem uprostřed (též na s. 15 tisku), na versu této strany tužkou č. „22 683“, perem přír. č. „17 933:80“ a sign. „21 B 3“.

[Commentarii ad theologiam moralem]

Komentáře a polemika neznámého kněze z morální teologie z poloviny 18. století. Formulace, respektive mezinadpisy („Ad 3^{io} dico“, f. 1^r), odkaz na názor blíže neznámého faráře Arnolda (f. 4^r) aj., naznačují, že se jedná o poznámky nebo koncept k diskusi z morální teologie, která zřejmě vycházela z tištěného textu.

17

sign. 21 B 4

s. XVIII. med. + 1766 + 1817, Čechy, pap., 3 ff. vložených do tisku, 21,5:17,5 + 18,6:22,5 + 23,6:19,0 cm; vazba tisku původní, 26,0:20,5 cm.

Filigrán: zjištěn pouze na f. 2, jednočlenný (?) v podobě zlomku kruhového štítu, pod nímž majuskulní text „C & I HELLER“, tedy některý z výrobků papírny rodiny Hellerů v Hošťce (okr. Litoměřice), ZUMAN 1932, s. 10, tento filigrán nezná.

Foliace: 2013; vloženo do tisku Cartier, Gallus: Theologia universalis, Augustae Vindellicorum 1757.

Písmo: 3 písaři, A = neznámý písař v polovině 18. století, B = Firmianus Beer v roce 1766, C = neznámý písař v roce 1817.

Vazba: dřevěné desky, potaženy včetně hřbetu hnědou kůží, zdobeno podél okrajů vytlačovanou trojlinkou, zabílený hřbet vázán na 5 vazů, které jsou zvýrazněny vytlačovanou trojlinkou, v horní části hřbetu černě text „R.[everendi] P.[atris] Galli Cartier Th[eo][og]ia Un[ive]r[salis] Tomus IV. Pars I. de Sacr[am]ent[is] in genere“, červeně stříkaná ořízka.

Provenience: na zadní desce novodobá nálepka se sign. „21 B 4“ perem, ve spodní části hřbetu černě sign. „F 159“ z poloviny 18. století, na předním přideštlí recto perem „Ad usum Simplicem Patris Victorij Carolo-thermensis 1762“ a tužkou novodobě „H“, na versu perem „A:[dmodum] V:[enerabilis] P:[ater] Victori[us] Carolo-thermensis emeritus Lector Th[eo][og]iae p:[leno] t:[itulo] Gvard[ianus] Librum hunc Bibliothecae Patrum Capucinatorum Familiae Teinicensis abiens Brunam ad Moraviam pro Gvardiano incorporandum dedit 1767. in 7^{bri}“, na titulním listu tisku „Loci Capucinatorum Teinicij“ a kulaté slepotiskové razítko s opisem „STÁTNÍ VĚDECKÁ KNIHOVNA V PLZNI“ se státním znakem uprostřed (též na s. 15 tisku), na versu této strany tužkou č. „21 736“, perem přír. č. „17 897:80“ a sign. „21 B 4“.

a) 1^r: „Kurzer Inhalt der Betrachtung“

Pokyny pro obsah a formu nábožných meditací, které jsou v dalším textu synonymně nazývány i „Das Gemühls-Gebeth“, z poloviny 18. století. Svůj zdroj neznámý písař neuvedl.

b) f. 2^{rv}: [Littera Firmiani Beer OFMCap]

Obsahující pokyny k provinciální kongregaci, datovaný v Praze na Hradčanech 29. června 1766 a podepsaný provinciálem Firmianem Beerem OFMCap, jenž českomoravským provinciálem kapucínů v letech 1759-1762 a podruhé v letech 1765-1768. F. Beer, zvaný v pramelech podle svého rodiště Firmianus Neostadiensis (Vídeňské Nové Město, Wiener Neustadt, Rakousko), kde se narodil 28. května 1702 jako Stephanus Beer, vstoupil do řádu 13. ledna 1729, zemřel na Novém Městě pražském 27. září 1772.

c) f. 3^r: „Folgende Liste enthält die Anzahl der Einwohner einiger Städte in Europa“

Abecední seznam 63 evropských měst s počtem obyvatel, z českých a moravských měst je uváděna pouze Praha s 83 000 obyvateli. Na f. 3^v datace k roku 1817 od téhož neznámého písaře a starší torzo konceptu otázek z církevního práva. Vlastník tisku Victorinus Carolo-Thermensis OFMCap, civilním jménem Joannes Georgius Lipper, se narodil 15. února 1728 v Karlových Varech, do řádu vstoupil 11. prosince 1744, zemřel 9. října 1767 v Kremži (Krems, Rakousko).

Prameny: *Calendarium correctum ac ordinate dispositum omnium tam PP.[atrum] et FF.[ratrum] ... in Domino defunctorum*, MZA, fond Kapucíni Brno, kn. č. 5, nefol.; [*Kronika kapucínského provincie*], tamtéž, kn. č. 1, nefol.

Literatura: BUBEN, Milan M.: *Encyklopedie řádů a kongregací v českých zemích*, III/1: *Žebravé řády*, Praha 2006, s. 393.

18**sign. 21 B 5**

post 1783, Čechy, pap., 1 f. vložené do tisku, 30,4:20,1 cm; vazba tisku původní, 21,0:16,8 cm.

Filigrán: patrně jednočlenný v podobě kruhového štítu s mitrou a berlou, ZUMAN 1932 uvádí pouze vzdálené varianty, např. pro papírnu v Horažďovicích, viz ZUMAN, 1932, s. 10.

Foliace: 2013; ff. 1^v prázdné; vloženo do tisku Rüdigerus, Andreas: *Institutiones eruditionis seu Philosophia synthetica*, Francofurti ad Moenum 1717.

Písmo: 1 neznámý písař po roce 1783.

Výzdoba: do tisku vložen akvarel květiny, vystřižený podél obvodu, nesignovaný, z poloviny 18. století, 15,5:11,5 cm.

Vazba: lepenkové desky, potažené včetně hladkého, zabíleného hřbetu světlým pergamenem, v horní části hřbetu černě „Andreae Rüdigeri Ph[i]l[osoph]ia Synthetica“, červeně barvená ořízka.

Provenience: na zadní desce novodobá nálepka se sign. „21 B 5“ perem, ve spodní části hřbetu černě sign. „K 66“ z poloviny 18. století, na předním přideštlí tužkou cena pro antikvariát „/20,-“ na přední předsádce recto tužkou novodobě „H“, na zadní straně frontispice perem „Ex libris Joannis Caroli Leopoldi Scholf Advocati [...]grati in Ducatu Schvidnicensi, et Jauriensi A[nn]o 1728“ (tedy Svidnické a Javorské knížectví, Polsko), na titulním listu tisku perem „Loc[i] Capucinatorum Teinicij“ a kulaté slepotiskové razítko s opisem „STÁT-NÍ VĚDECKÁ KNIHOVNA V PLZNI“ se státním znakem uprostřed (též na s. 15 tisku), na versu této strany perem přír. č. „18 056:80“ a sign. „21 B 5“.

[Brief des Böhmisches Guberniums an Johann Rudolf von Czernin]

Soudobý nedatovaný opis německého přípisu Českého gubernia (Ex Consilio Gubernii), datovaný v Praze 27. května 1785, s opisem podpisu „J. Petr Leheritter m.[anu] pr.[opr]ia“ adresovaný Janu Rudolfovi z Černína (1757-1845) ve věci vážnoucí pohledávky na bližší nespecifikovanou „St. Jachimsberger Kapellen in Österreich“, která má být vyplacena z výnosu

černínského fideikomisního a alodiálního velkostatku. Petr Leheritter je k roku 1789 jmenován jako sekretář Náboženské komise Českého gubernia.

Literatura: SCHÖNFELD, Jan Nepomuk Ferdinand: *Schematismus für das Königreich Böhme 1789*, Prag [1788], s. 42.

19

sign. 21 B 6

s. XVIII. med., Čechy, pap., 44 ff. vevázaných za tisk, 15,3:9,6 cm; vazba původní, 16,8:10,2 cm.

Filigrán: patrně jednočlenný, nezřetelný.

Foliace: 2013; ff. 1^r-4^v a 41^v-44^v prázdná; vevázáno za tisk Moenglich, Guilielmus: Pretiosa mors sanctorum, Augustae Vindelicorum 1748.

Písmo: 1 písař = P. Engelmanus OFM Cap v polovině 18. století.

Výzdoba: do tisku vložena nesignovaná mědirytina zobrazující poprsí Ježíše Krista s textem „ChrVDIMensIs SaLVator esto nobIs à peste LIberator“ (= 1714), se stopami po vytržení z většího celku, celkový rozměr 14,8:9,0 cm, rozměr plotny 12,5:7,5 cm.

Vazba: prkénkové desky, potažené včetně hřbetu hnědou kůží, zdobeno podél okrajů vytlačovanou trojlinkou, zabílený hřbet vázán na 3 vazy, které jsou zvýrazněny vytlačovanými linkami, v 1. mezipolí černou barvou „mors sanctoru[m]“, dvě funkční spony zakončené mosazným kováním na očko, červeně stříkaná ořízka.

Provenience: na zadní desce novodobá nálepka se sign. „21 B 6“ perem, ve střední a spodní části hřbetu černě sign. „O 65“ z poloviny 18. století, na předním přidešti tužkou cena pro antikvariát „/40,-“ na přední předsádce recto perem „A.[dmodum] V.[enerabilis] P.[ater] Engelmanus Teinicensis Libellum hunc Bibliothecae N.[ostrae] Capucinatorum Familiae Teinicensis incorporandum dedit 1772“ (jinou rukou než vlastní rukopis), tužkou novodobě „H“, na titulním listu tisku perem „Loci Capucinatorum Teinicij“ a kulaté slepotiskové razítko s opisem „STÁTNÍ VĚDECKÁ KNIHOVNA V PLZNI“ se státním znakem uprostřed (též na s. 15 tisku), na versu této strany perem přír. č. „17 671:80“ a sign. „21 B 6“.

a) f. 5^r „Ordo Ministrandi S[acro]S:[ancitissi]mum Viaticum“
ff. 5^r-11^v: „Omnibus solitò praemissis praemittendis D[omi]n[us] vobiscum ... × ... In Nomine Patris, et Filij, et Spiritus Sancti, accipe Sanitatem mentis et Corporis. Amen.“

Latinské modlitby k dobré smrti z poloviny 18. století zapsané neznámým písařem.

b) [České modlitby a duchovní cvičení]
ff. 12^r-40^r: „Požehnani Ranni při Nemocnem. We gménu Boha, Otce y Syna, y ducha Swateho amen. We gménu mého ukržizowaneho Pána Gežisse ... × ... [f. 37^r: Wzdechnuti kdyss Nemocny Skonawa. ... Gežiss. Marya, Jozef, do Rukouch wassych poraucžim ducha meho.]“

České modlitby zapsané týměž písařem jako předchozí část v polovině 18. století. Mimo citované modlitby obsahuje mj. ff. 12^v-13^v „Požehnanj Weczerni při Nemocnem“, na ff. 13^v-16^r „Cwiczeni Hlawnich Ctnostj“, na ff. 24^v-25^r „Porauczeni se w vůli Božj“, na f. 29^v „Trži Modlitby za umiragicýho“, na ff. 31^r-32^r „Wzdechnuti Odewzdani sebe sameho“, na ff. 36^r-37^r „Wzdechnuti mezy bolestny Nemoce mohau wzbuzeni býtj“ aj. Místy značena vokalická kvantita. Na závěr týž písař připsal ještě latinskou modlitbu nadepsanou „Anima jam egressa“ (ff. 40^r-41^r). Vlastník konvolutu, páter Engelmanus, rodák z Lubawky (Polsko), zemřel 25. října 1787 ve Vratislavi (Wrocław, Polsko), viz též tisk sign. 21 B 7, ➤ č. 20.

Prameny: *Calendarium correctum ac ordinate dispositum omnium tam PP.[atrum] et FF.[ratrum] ... in Domino defunctorum*, MZA, fond Kapucini Brno, kn. č. 5, nefol.